

Preses relīze “*Par sadarbību Vecmāšu-ģimeņu partnerības programmas īstenošanā*”

Latvijā sāka mājvizišu programma "Vecmāšu-ģimeņu partnerība", lai sniegtu agrīnu, praktisku un ilgstošu atbalstu jaunām sievietēm, kuras gaida pirmo bērnu un saskaras ar sociāliem, emocionāliem, veselības vai ekonomiskiem izaicinājumiem, aģentūrai LETA pavēstīja Valsts kancelejas pārstāve Sanda Rieksta.

Viņa informē, ka apmācītas vecmātes dosies regulārās mājviziņās visos Latvijas reģionos, sniedzot individuālu atbalstu no grūtniecības otrā trimestra līdz bērna divu gadu vecumam.

Pēc Riekstas teiktā, programmas pamatā ir uz pierādījumiem balstīta pieeja, ka drošs dzīves sākums bērnam sākas ar atbalstītu māmiņu.

Iecerēts, ka dalība programmā palīdzēs topošajām māmiņām stiprināt pārliecību par savām spējām un nodrošināt bērnam drošu un atbalstošu vidi jau no pirmajām dzīves dienām. Katrai iesaistītajai māmiņai programmā tiks nodrošināts īpaši apmācītas vecmātes atbalsts, veidojot ilgtermiņa attiecības, kuru pamatā ir uzticēšanās, cieņa un konfidencialitāte.

Atbalsts būs pieejams sievietes dzīvesvietā, tādējādi palīdzība nonāks pie ģimenes ikdienas vidē.

Kā uzsver Latvijas Vecmāšu asociācijas prezidente Linda Veidemane, agrīns atbalsts ir viena no vērtīgākajām investīcijām bērna nākotnē. "Regulāras attiecības ar uzticamu speciālistu palīdzēs topošajai māmiņai pieņemt informētus lēmumus, stiprinās viņas pārliecību un ļaus savlaicīgi pamanīt bērniņa vajadzības, pirms tās kļūst par sarežģījumiem. Ieguvējs ir gan bērns un māmiņa, gan sabiedrība kopumā," saka Veidemane.

Plānots, ka vecmāšu sniegtais atbalsts topošajām māmiņām sāksies grūtniecības otrajā trimestrī un turpināsies līdz bērna divu gadu vecumam. Katrai dalībniecei paredzētas līdz pat 60 individuālām mājviziņām. Viena vizīte ilgs aptuveni 60 minūtes.

Mājviziņās vecmāte kopā ar dalībnieci pārrunās grūtniecību, gatavošanos dzemdībām, mātes fizisko un emocionālo veselību, bērna aprūpi un attīstību, vecāku prasmes, jautājumus par drošību, izglītību, nodarbinātību un ģimenes ikdienas labklājību.

Vecmāte palīdzēs izvirzīt sasniedzamus mērķus, atrast nepieciešamos resursus un stiprināt sievietes spēju pašai pieņemt informētus lēmumus. Programma sniedz papildu mērķētu atbalstu līdzās ierastajai grūtniecības aprūpei un ārstniecības personu sniegtajiem pakalpojumiem.

Programmas "Vecmāšu-ģimeņu partnerība" dalībnieču uzrunāšanā būtiska loma ir ginekologiem, ģimenes ārstiem, vecmātēm un citiem primārās veselības aprūpes speciālistiem, jo viņu redzeslokā ir visas grūtnieces, starp kurām identificēt jaunās sievietes, kurām ilgtermiņa atbalsts sniegtu vislielāko ieguvumu. Speciālists iepazīstinās ar programmas iespējām, izsniegs informatīvo materiālu un aicinās pieteikties.

Ar sievietes piekrišanu speciālists varēs nodot viņas kontaktinformāciju programmas komandai vai palīdzēs pieteikties pašai.

"Vecmāšu-ģimeņu partnerība" paredzēta sievietēm līdz 24 gadu vecumam, kuras gaida pirmo bērnu un programmā tiek uzņemtas līdz 28. grūtniecības nedēļai. Dalība ir brīvprātīga un bez maksas. Atbilstību dalībai programmā izvērtēs "Vecmāšu-ģimeņu partnerības" komanda, ņemot vērā sociālos, emocionālos, veselības un ekonomiskos apstākļus.

Programmas modelis izstrādāts ASV pirms vairāk nekā 40 gadiem un pielāgots dažādām veselības aprūpes sistēmām, tai skaitā Kanādā, Bulgārijā, Ziemeļīrijā un Norvēģijā. Ilgtermiņa pētījumos tika uzrādīti klīniski nozīmīgi ieguvumi mātes un bērna veselībai, bērna attīstībai un ģimenes stabilitātei.

Programmu koordinē Valsts kanceleja ar Veselības ministrijas un Labklājības ministrijas atbalstu un sadarbībā ar Latvijas Vecmāšu asociāciju, un tajā paredzēts uzņemt ap 200 dalībnieču.

Programmas ieviešanu atbalsta Latvijas Ģimenes ārstu asociācija, Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācija, Latvijas Ginekologu asociācija, Bērnu klīniskās universitātes slimnīca un Latvijas Pašvaldību savienība. Galvenais sadarbības partneris ir Latvijas Vecmāšu asociācija.

2028. gadā paredzēts programmas izvērtējums, lai lemtu par turpmāku paplašināšanu un ieviešanu Latvijā.